

50025 - اعتکاف مرد و زن صحیح نیست مگر در مسجد

سوال

آیا زن می تواند در خانه اش اعتکاف کند؟

پاسخ مفصل

علما بر این اتفاق نظر دارند که اعتکاف مرد صحیح نیست مگر در مسجد، زیرا الله تعالی می فرماید:

﴿وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ﴾ [سوره بقره: ۱۸۷]

(و در حالی که در مساجد به اعتکاف نشستہ اید با آنان (زنان خود) نزدیکی نکنید).

نگا: «المغنی» (۴/ ۴۶۱).

اما بنابر مذهب جمهور علما، زنان نیز مانند مردان هستند و اعتکافشان تنها در مسجد صحیح است، به دلیل همان آیه پیشین:

﴿وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ﴾ [سوره بقره: ۱۸۷]

(و در حالی که در مساجد به اعتکاف نشستہ اید با آنان (زنان خود) نزدیکی نکنید).

همچنین برای آنکه همسران پیامبر. صلی الله علیه وسلم. از ایشان برای اعتکاف در مسجد اجازه خواستند پس ایشان به آنان اجازه داد و آنان پس از وفات پیامبر. صلی الله علیه وسلم. در مسجد اعتکاف می کردند.

حال آنکه اگر اعتکاف زن در خانه اش درست بود پیامبر. صلی الله علیه وسلم. آنان را به این کار ارشاد می نمود زیرا مستور ماندن زن در خانه اش بهتر از خارج شدن او به مسجد است.

برخی از علما نیز بر این رای هستند که اعتکاف زن در مسجد خانه اش یعنی جایی که در خانه خود آن را به عنوان محل نمازش در نظر گرفته درست است.

اما جمهور علما مانع از این شده می گویند: مسجد خانه اش را مجازاً مسجد نامیده اند اما در حقیقت مسجد نیست بنابراین احکام مسجد را نمی گیرد، در نتیجه شخص جُنُب یا حائض می تواند وارد آن شود.

نگا: «المغنی» (۴/ ۴۶۴).

نووی . رحمه الله . در «المجموع» (۶ / ۵۰۵) می گوید:

«اعتکاف برای مرد و زن درست نیست مگر در مسجد، و در مسجد خانۀ زن یا مسجد خانۀ مرد که محل خلوت کردن [برای عبادت] است و برای نماز آماده شده، درست نیست».

از شیخ ابن عثیمین . رحمه الله . در مجموعه فتاوی ایشان (۲۰ / ۲۶۴) پرسیده شد:

زن اگر بخواهد اعتکاف کند باید در کجا به اعتکاف بنشیند؟

پاسخ:

«زن اگر قصد اعتکاف داشت در صورت نبودن محذور شرعی در مسجد به اعتکاف می نشیند و اگر محذور شرعی وجود داشت اعتکاف نمی کند».

و در «الموسوعة الفقهية» (۵ / ۲۱۲) آمده است:

«دربارۀ محل اعتکاف زن اختلاف کرده اند؛ جمهور بر این رای است که زن نیز مانند مرد است و اعتکافش تنها در مسجد درست است، بر این اساس اعتکاف او در مسجد خانۀ اش درست نیست، زیرا از ابن عباس . رضی الله عنهما . روایت شده که دربارۀ زنی از او پرسیدند که نذر کرده تا در مسجد خانۀ اش به اعتکاف بنشیند. ایشان فرمودند: بدعت است، و منفورترین اعمال به نزد الله بدعت هاست، و اعتکاف درست نیست مگر در مسجدی که در آن نماز برگزار می شود. و از آنجایی که مسجد خانۀ نه در حقیقت و نه در حکم، مسجد نیست بنابراین جایز است که آن را [با کاری دیگر] تغییر [کاربری] داد و شخص جُئِب می تواند در آن بخوابد و اگر چنین کاری (یعنی به اعتکاف نشستن در خانه) جایز بود مادران مؤمنان . رضی الله عنهن . ولو برای یک بار انجامش می دادند تا جایز بودن آن را نشان دهند».